

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.465/2010/8. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. C. M. ügyvéd ügyintézése mellett a dr. A. és dr. C. Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I. rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II. rendű felperes neve (II. rendű alperes címe)) II. rendű felpereseknek, a dr. N. J. (címe) ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen kölcsön megfizetése iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5.P.20.127/2010/7. számú ítélete ellen az alperesek részéről 9. sorszám alatt előterjesztett és Pf. 3. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül egyetemlegesen a felpereseknek 604 042 (hatszáznegyezer-negyvenkettő) Ft másodfokú perköltséget és térítsenek meg ugyancsak egyetemlegesen az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 900 000 (kilencszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperesek 30 000 Euró és 1 000 000 Ft kölcsönt kértek a felperesektől, amit a II. rendű felperes az I. rendű felperes nevében is **B-K. K.** jelenlétében 2009. március hó 4. napján átadott az I. rendű alperes részére, erről elismervényt állítva ki. 2009. április hó 25. napján az alperesek 20 000 000 Ft kölcsönt kértek a felperesektől, amit 2009. április hó 27. napján **B-K. K.** és **Sz-né K. K.** jelenlétében az I. rendű felperest is képviselő II. rendű felperes átadott az alperesek részére; erről írásba foglalt kölcsönszerződés készült. Az alperesek a kölcsönből 3 600 000 Ft-ot teljesítettek úgy, hogy ebben az értékben térítés nélkül

üzemanyagot szolgáltatottak A felperesek 2009. október hó 13. és 21. napjain felszólították az alpereseket a kölcsön és kamatai visszafizetésére, akik a 2009. november hó 2. napján kelt válaszukban a tartozásukat nem tagadták s kifejezték szándékukat annak megadására, ami anyagi problémáik miatt maradt el eddig.

A felperesek fizetési meghagyás kibocsátását kérték az alperesekkel, mint egyetemleges kötelezettekkel szemben 21 000 000 Ft és 30 000 Euró tőke, ebből 1 000 000 Ft és 30 000 Euró tőke után 2009. március hó 4. napjától, 20 000 000 Ft tőke után 2009. április hó 27. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai és a perköltségük megfizetése iránt, amellyel szemben az alperesek ellentmondással éltek.

A perré alakult eljárásban a felperesek a keresetüket módosították, így a tőkekövetelésüket 3 600 000 Ft-tal leszállították és egységesen 2009. október hó 24. napjától kérték a késedelmi kamatok megfizetését.

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatt meghozott ítéletében egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 17 400 000 Ft és 30 000 Euró tőkét, ezek 2009. október hó 24. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű, illetőleg félévente az Európai Központi Bank által a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon lebonyolított legutóbbi főfinanszírozási műveletnél alkalmazott kamatlábnak megfelelő mértékű késedelmi kamatait, valamint 1 996 931 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint a felek között a Ptk. 523. §-ának (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződések jöttek létre. A felperesek megfelelően bizonyították a kölcsönszerződések létrejöttét és azok tartalmát, amit a becsatolt okiratok mellett igazolt az alperesek válaszlevele is, továbbá **B-K. K.** és **Sz-né K. K.** tanúk vallomásai. A felperesek térítvévennyel igazolták, hogy 2009. október hó 15. napján az alperesek átvették a kölcsön 2009. október hó 24. napjáig történő visszafizetésére vonatkozó felszólításukat, ezért a Ptk. 298. §-ának b) pontja értelmében a késedelmi kamatfizetés megjelölt időpontjában az alperesek kötelezettsége esedékessé vált, így ettől az időponttól az alpereseket késedelmi kamatfizetési kötelezettség is terhelte.

Az alpereseket annak a bizonyítása terhelte volna, miszerint a felperesek által elismert összesen felül tettek eleget a visszafizetési kötelezettségüknek, ők azonban felhívás ellenére a bizonyítást meg sem kísérelték, ezért az elsőfokú bíróság a felperesek módosított keresete szerint marasztalta őket azzal, hogy az Euróban teljesítendő pénztartozás után jegybanki alapkamat helyett az Európai Központi Bank által alkalmazott kamatlábban határozta meg a késedelmi kamat mértékét (EBH 2000/195., BDT 2008/1814.).

Az eredeti kereseti követeléshez (29 148 900 Ft) képest a felperesek 25 548 900 Ft-ban lettek pernyertesek, ezért az alperesek 1 208 084 Ft ügyvédi munkadíjból és a felperesek által lerótt 900 000 Ft kereseti illetékből a pervesztességükkel arányos 788 847 Ft-ból álló perköltség megfizetésére kötelesek a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a felperesek keresetének az elutasítását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérték a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság eljárási hibát vétve kérelmük ellenére nem halasztotta el a 2010. március hó 29. napjára kitűzött tárgyalást, ezzel „megbontva a felek közötti esélyegyenlőséget”. A kérelem teljesítése esetén kiderült volna, hogy az alperesek további törlesztést és törlesztési lehetőséget biztosítottak a felpereseknek, akik a per megindításától kezdődően nem éltek ezzel a lehetőséggel, így a térítésmentes tankolással vagy a részükre felkínált ingatlan megvételével, amire vonatkozó ajánlatukat még csak vissza sem utasították. A felperesek elhallgatták, hogy alkalmatlan időben tették esedékké a kölcsön visszafizetését, ekkor ugyanis adóvizsgálat folyt az alperesek ellen, ami miatt ők bankkölcsönhöz, valamint az általános forgalmi adó visszaigényelt összegéhez nem juthattak hozzá. Elhallgatták azt is, hogy a kukorica árával is tartoznak az alperesek felé, hiszen ezzel összefüggésben sem a 2008., sem a 2009. évi elszámolást nem ejtették meg a felek. Kérték megkeresni a **"X" Kft.** „f.a.” gazdasági társaság felszámolóját a kiszállított kukorica mennyiségének és felvásárlási árának közlésére, a **"Y" Zrt.** megkeresését a szerződéskötéssel kapcsolatos körülmények bizonyítására, **Sz. J.**, **J. E.** és **V. J.** tanúk kihallgatását a szerződéskötés körülményeire, illetőleg az alpereseket a felperesekkel szemben megillető követelésekre, valamint írásszakértő kirendelését az átvételi elismervényen szereplő kézírás eredetének a tisztázására.

Az alperesek a fellebbezéssel egyidejűleg a 2010. március hó 29. napján megtartott tárgyalás elmulasztása miatt igazolási kérelmet is előterjesztettek. Ezt az elsőfokú bíróság a 14-II. sorszám alatti végzésével elutasított, amit az alperesek fellebbezése folytán az ítéletábra a Pf.I.20.466/2010/2. számú végzésével helyben hagyott.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérték. Álláspontjuk szerint az alperesek sérelmére nem történt eljárási szabálysértés, az alperesek megfelelő tájékoztatásban részesültek, akiknek lehetősége lett volna személyes akadályoztatásuk esetén jogi képviselővel eljárni. Az természetes, hogy a készpénzben nyújtott kölcsönt ebben a formában kívánták visszakapni, ezért nem róható terhükre az alperesi ingatlan átvételének, valamint a tartozás üzemanyaggal történő kompenzációjának az elmaradása. Végezetül utaltak arra, hogy ők magánszemélyként adtak az alpereseknek kölcsönt, ezért ettől független az alperesek és a **"X" Kft.** „f.a.” közötti jogviszony.

Az ítéletábra a fellebbezést alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott releváns bizonyítási eljárás alapján a tényállást helyesen állapította meg és abból az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló következtetésre jutott. Ennek indokaival az ítéletábra maga is egyetért anélkül, hogy azokat ehelyütt megismételni kívánná, mindössze a fellebbezésben foglaltakra tekintettel jegyzi meg az alábbiakat.

Az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt a 2010. március hó 29. napjára kitűzött tárgyalás megtartásával, annak elhalasztására ugyanis az alperesek egyoldalú kérelme alapján nem volt lehetősége a Pp. 151. §-ának (1) bekezdése értelmében, amely törvényhely kimondja, hogy a bíróság a tárgyalást a feleknek a kitűzött határnap előtt legkésőbb nyolc nappal előterjesztett, indokolt közös kérelmére halasztja el; később előterjesztett közös kérelemre a tárgyalás csak kivételesen fontos okból halasztható el, míg a tárgyaláson előterjesztett kérelemre a bíróság a tárgyalást csak akkor halaszthatja el, ha a keresetet az alperessel nem, vagy nem idejében közölték, vagy ha a felperes a keresetét a tárgyaláson megváltoztatta, vagy valamely más kérelmét lényegesen módosította és ezzel összefüggésben az ellenkérelem előterjesztésére az alperesnek megfelelő időt kell biztosítani; a bíróság hivatalból csak fontos okból, annak megjelölésével halaszthatja el a tárgyalást. Akadályoztatásuk esetén az alpereseknek lehetőségében állt volna képviselő útján eljárni, amiről a részükre kézbesített idézés hátoldalán található tájékoztató megfelelő felvilágosítást nyújtott, ám ők ennek ellenére nem éltek a képviselői lehetőséggel.

Valótlanul állították az alperesek, miszerint az elsőfokú bíróságnak a tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt igen szűkszavú tájékoztatása lehetőséget adott annak olyan értelmezésére, hogy a személyes jelenlétük és bizonyítási indítványuk, valamint a felperesi előadás cáfolata nélkül nem kerülhet sor az ítélet meghozatalára. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság tájékoztatása adekvát, az alperesek által teljesítendő kötelezettségre, az általuk bizonyítandó tényekre és a kötelezettség elmulasztásának Pp. 141. §-ának (6) bekezdésében írt következményére (ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére - alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevétele a per befejezését nem késlelteti) kiterjedő közérthetően megfogalmazott felhívás volt, amiből az alperesek által állított következtetés nem volt alappal levonható.

Eljárási szabálysértés hiányában ezért nem volt lehetőség a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezni, ahogy nem is sérült az alperesek fellebbezési hivatkozásával ellentétben a felek közötti „esélyegyenlőség”, ugyanis a bírósági eljárás kontradiktórius elvéből (Pp. 3. §-a) következően - mivel a feleket azonos jogok illetik meg és azonos kötelezettségek terhelik - az elsőfokú bíróság mindkét fél részére biztosította a tényállítás, a nyilatkozattétel és a bizonyítékok előterjesztésének a lehetőségét, ami a felek oldalán jogként, nem pedig kötelezettségként volt jelen, azaz annak teljesítése nem volt kikényszeríthető, de természetesen az ezzel a lehetőséggel nem elő félnek viselnie kell a mulasztás következményeit, amire ebben a perben sor is került.

Az alperesek által a fellebbezésükben kért bizonyítás a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése értelmében nem volt teljesíthető, ugyanis a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. Itt jegyzi meg az ítélet táblája az alperesek által kért írásszakértői bizonyítással összefüggésben, miszerint azt maguk is elismerték, hogy az elismervényen szereplő kézírás eredetének legfeljebb a felek

szavahihetősége szempontjából lehetne jelentősége, a per eldöntése szempontjából azonban közömbös, hiszen a kölcsönszerződések létrejötte és tartalma egyik fél által sem volt vitatott. A munkagép használatával és a kukoricával összefüggő alperesi követelés beszámításának lehetőségét pedig - ha ez a követelés egyáltalán a magánszemély felperesekkel és nem egy, a perben nem álló gazdasági társasággal szemben lenne érvényesíthető - a Pp. 247. §-ának (3) bekezdése zárta ki, mert a másodfokú eljárásban beszámítási kifogást csak akkor lehet előterjeszteni, ha azt az ellenfél elismeri, vagy ha a beszámítani kért követelés az első fokú tárgyalás berekesztését követően járt le. Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy az alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően sem tettek határozott tényeloadást abban a kérdésben, hogy ők a felperesek által elismert 3 600 000 Ft-on túlmenően milyen formában és összegben (értékben) tettek eleget a visszafizetési kötelezettségüknek, ahogy a kukoricával kapcsolatos tartozást is csak általánosságban hangoztatták azösszepszerűség megjelölése nélkül.

Az alperesek alaptalanul sérelmezték, hogy a felperesek nem vették igénybe az általuk biztosított térítésmentes tankolási lehetőséget, valamint nem fogadták el a részükről felajánlott ingatlant, ugyanis a kölcsönadott összegek eltérő szerződési kikötés hiányában pénzben voltak visszafizetendőek, ezért a természetbeni törlesztés tekintetében őket akár szolgáltatás igénybevétele, akár ingó vagy ingatlan adásvétele tekintetében szerződéskötési kötelezettség nem terhelte, így annak elmaradása sem volt a terhükre róható. Szintén alaptalanul kifogásolták, hogy a felperesek alkalmatlan időben tették esedékessé a visszafizetést, hiszen a felek a kamatmentes, azaz ingyenes kölcsönszerződésben teljesítési határidőt az alperesek állítása szerint nem kötöttek ki, ezért a felperesek a Ptk. 280. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján őket a teljesítésre bármikor felhívhatták.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek a fellebbezési eljárásban is pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelesek a jogi képviselővel eljáró felperesek javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén, az alperesek egyetemlegessége pedig a Pp. 82. §-a (1) bekezdésének a) pontján alapul. A pervesztes alperesek a részükre engedélyezett személyes illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek megtéríteni.

D e b r e c e n, 2011. január hó 13. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hitelül.

tisztviselő